

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 2. 7. 2019
COM(2019) 309 final

2019/0146 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2013/805/EÚ, ktorým sa Poľskej republike udeľuje povolenie zaviesť opatrenia odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹ (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada jednomyselne na návrh Komisie opraviť ktorýkoľvek členský štát, aby zaviedol osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice na zjednodušenie výberu DPH alebo na zamedzenie určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa dani.

Poľsko listom, ktorý Komisia zaevidovala 14. januára 2019, požiadalo o predĺženie výnimky z článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice o DPH s cieľom naďalej a) obmedzovať právo na odpočet DPH na vstupe na 50 % pri výdavkoch súvisiacich s určitými motorovými vozidlami a b) oslobodiť od DPH použitie motorových vozidiel zdaniteľnou osobou, na ktoré sa vzťahuje táto výnimka, na súkromné účely alebo na iné účely ako na podnikateľské činnosti. O žiadosti predloženej Poľskom Komisia v súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH informovala ostatné členské štáty listom z 15. apríla 2019. Listom zo 16. apríla 2019 Komisia oznámila Poľsku, že má všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V článku 168 smernice o DPH sa stanovuje, že zdaniteľná osoba má právo odpočítat DPH účtovanú na uskutočnené nákupy a prijaté služby na účely svojich zdaniteľných transakcií v členskom štáte, v ktorom sa takéto transakcie uskutočňujú. V článku 26 ods. 1 písm. a) tej istej smernice sa stanovuje, že použitie tovaru, ktorý je súčasťou majetku podniku, na súkromnú spotrebu sa považuje za poskytovanie služieb za protihodnotu, ak je DPH za tento tovar odpočítateľná.

V prípade osobných automobilov, ktoré sú súčasťou majetku podniku, sa uplatňovanie uvedených ustanovení stretáva s množstvom praktických ťažkostí, a to najmä preto, že nie je ľahké rozlišovať medzi súkromným a podnikateľským využitím motorového vozidla. Okrem toho, v prípadoch, keď sa uchovávali záznamy o využívaní takýchto vozidiel, predstavujú dodatočnú záťaž pre podniky aj verejné orgány, pokiaľ ide o ich vedenie a kontrolu. Tieto ťažkosti môžu zvýšiť riziko zneužívania DPH alebo pokusov o podvod.

Poľsku sa v súčasnosti povoľuje odchyliť sa od článku 168 smernice o DPH, a to obmedzením na 50 % práva na odpočet DPH z nákupu, nadobudnutia v rámci Spoločenstva, dovozu, prenajatia alebo lízingu motorových vozidiel, ako aj DPH účtovanej z výdavkov súvisiacich s týmito vozidlami, ak sa vozidlo nepoužíva výhradne na účely podnikania. Výnimka sa nevzťahuje na motorové vozidlá s celkovou maximálnou hmotnosťou presahujúcou 3,5 tony a na vozidlá s viac ako deviatimi sedadlami vrátane sedadla vodiča. Podobne sa nevzťahuje ani na výdavky súvisiace výlučne s podnikaním zdaniteľnej osoby.

Okrem toho je Poľsko oprávnené odchyliť sa od článku 26 ods. 1 písm. a) smernice o DPH tým, že od DPH oslobodzuje súkromné používanie vozidiel, na ktoré sa vzťahuje uvedená výnimka, zdaniteľnou osobou alebo jej zamestnancami. Akékoľvek použitie na iné účely ako na podnikanie sa považuje za súkromné použitie.

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

Uvedené odchyľujúce sa opatrenia prvýkrát² povolila Rada vykonávacím rozhodnutím 2013/805/EÚ zo 17. decembra 2013³ na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2016. Poľsko preto s účinnosťou od 1. apríla 2014⁴ začlenilo povolené opatrenia do vnútroštátnych právnych predpisov o DPH.

V roku 2016 Poľsko požiadalo o predĺženie obdobia, v ktorom by sa príslušné opatrenia mohli uplatňovať. Rada povolila toto predĺženie do 31. decembra 2019 prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2016/1837 z 11. októbra 2016⁵.

Táto žiadosť Poľska o ďalšie predĺženie výnimky do 31. decembra 2022 sa zakladá na rovnakých dôvodoch, ktoré boli predložené v predchádzajúcich žiadostiach. K žiadosti je priložená správa, ktorá obsahuje preskúmanie obmedzenia percentuálnej sadzby uplatňovaného na právo na odpočet, ako sa vyžaduje v článku 3 ods. 2 rozhodnutia 2013/805/EÚ.

Poľsko tvrdí, že súčasná 50 % sadzba je odôvodnená a mala by sa naďalej uplatňovať, pretože prispieva k zjednodušeniu postupu výberu DPH a zabráňuje daňovým únikom. Podľa údajov predložených Poľskom dominujú poľskému hospodárstvu malé podniky s menším obratom (mikropodniky) a niekoľkými zamestnancami. Takýmito podnikmi sú buď živnostníci alebo rodinné firmy. V rokoch 2014 – 2017 tvorili takmer 96 % z celkového počtu podnikov v krajine. Poľsko tvrdí, že je ťažké vymedziť súkromné a podnikateľské využitie firemných vozidiel vo vlastníctve takýchto mikropodnikov. To isté platí aj pre veľké spoločnosti, ktoré často umožňujú svojim zamestnancom výhradne využívať firemné vozidlo ako nepeňažnú zamestnaneckú výhodu. Je pravda, že rozlišovanie súkromného a podnikateľského využívania firemných vozidiel by zahŕňalo zložité a neprimerané náklady na vedenie primeraných záznamov v porovnaní s potenciálnymi výhodami, najmä pokiaľ ide o živnostníkov a mikropodniky. Mohlo by viesť aj k vzniku právnych sporov medzi daňovými orgánmi a zdaniteľnými osobami, čo by vyvolalo ďalšie náklady.

Uvádza sa, že percentuálna sadzba stanovená na 50 % primerane vyjadruje skutočné podnikateľské využívanie takýchto vozidiel. Ako totiž uviedlo Poľsko, uplatnenie vyššej alebo nižšej sadzby by viedlo k nadmerne vysokým rozdielom medzi stanovenou sadzbou a skutočným využívaním vozidiel na podnikateľské činnosti a súkromné účely. Táto sadzba je podobná percentuálnemu podielu používanému v iných členských štátoch.

Zdá sa, že zdaniteľné osoby vyjadrili prevažne kladné stanovisko k podmienkam odpočtu aj k stanovenej percentuálnej sadzbe. Opatrenia prijaté rozhodnutím 2013/805/EÚ sa považujú za uspokojivý kompromis medzi prijatými pravidlami a nákladným, časovo náročným a do značnej miery neefektívnym vedením záznamov s cieľom potvrdiť, že sa dané konkrétne vozidlo skutočne využilo na podnikateľské činnosti.

Neočakáva sa, že by odchyľujúce sa opatrenia významne ovplyvnili celkovú sumu daňových príjmov Poľska, ktoré boli vybraté vo fáze konečnej spotreby. Takisto sa nepredpokladá, že by mali nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.

² Podobné povolenie bolo platné do 31. decembra 2013 na základe vykonávacieho rozhodnutia Rady z 27. septembra 2010 (Ú. v. EÚ L 256, 30.9.2010, s. 24).

³ Ú. v. EÚ L 353, 28.12.2013, s. 51.

⁴ Poľsko uvádza, že sa tak stalo prostredníctvom zákona zo 7. februára 2014, ktorým sa mení zákon o DPH z 11. marca 2004 [Zbierka zákonov (Dziennik Ustaw) 2011, č. 177, bod 1054, v znení neskorších predpisov], a niektorých ďalších zákonov (Zbierka zákonov 2014, bod 312).

⁵ Ú. v. EÚ L 280, 18.10.2016, s. 28.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a vzhľadom na to, že právny rámec EÚ a skutková situácia zostávajú nezmenené, sa zdá, že požadované predĺženie odchyľujúcich sa opatrení do 31. decembra 2022 je odôvodnené. Navrhuje sa preto udeliť požadovanú výnimku. Ak chce Poľsko požiadať o ďalšie predĺženie po roku 2022, do 1. apríla 2022 musí predložiť žiadosť o predĺženie spolu so správou vrátane preskúmania uplatňovaného obmedzenia percentuálnej sadzby.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podobné výnimky v súvislosti s právom na odpočet boli udelené aj iným členským štátom.

V článku 176 smernice o DPH sa stanovuje, že Rada určuje, pri ktorých výdavkoch nevzniká právo na odpočítanie DPH. Dovtedy oprávňuje členské štáty zachovať výnimky, ktoré sa uplatňovali podľa vnútroštátnych právnych predpisov k 1. januáru 1979. Na základe toho existuje niekoľko ustanovení o zachovaní status quo, ktorými sa obmedzuje právo na odpočet DPH v súvislosti s firemnými motorovými vozidlami.

Predchádzajúce iniciatívy, ktorými sa mali stanoviť pravidlá o tom, ktoré kategórie výdavkov môžu byť predmetom obmedzenia práva na odpočet, zlyhali⁶. Kým tieto pravidlá nebudú harmonizované na úrovni EÚ, takéto výnimky sa považujú za primerané.

Navrhované opatrenia sú preto v súlade s ustanoveniami smernice o DPH.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Článok 395 smernice o DPH je jediným možným právnym základom.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, na ktorom je návrh založený, patrí návrh do výlučnej právomoci Európskej únie. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Toto rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti výnimky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu, a to zjednodušiť výber daní a zamedziť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa dani. Predovšetkým vzhľadom na potenciál podnikov priznávať nižšiu daňovú povinnosť a na zaťažujúcu kontrolu údajov o kilometráži pre daňové orgány by obmedzenie na 50 % zjednodušilo postup výberu DPH a zabránilo by okrem iného daňovým únikom prostredníctvom nesprávneho vedenia záznamov.

- **Výber nástroja**

Navrhovaným nástrojom je vykonávacie rozhodnutie Rady.

⁶ KOM(2004) 728 v konečnom znení – návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 77/388/EHS s cieľom zjednodušiť povinnosti spojené s daňou z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ C 24, 29.1.2005, s. 10), stiahnutý 21. mája 2014 (Ú. v. EÚ C 153, 21.5.2014, s. 3).

Podľa článku 395 smernice o DPH je výnimka zo spoločných pravidiel o DPH možná iba na základe oprávnenia Rady, ktorá koná jednomyseľne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednému členskému štátu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Nevykonalí sa žiadne konzultácie so zainteresovanými stranami. Tento návrh vychádza zo žiadosti predloženej Poľskom a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie vplyvu**

Cieľom návrhu je zjednodušiť postup výberu DPH a zamedziť daňovým únikom. Má preto potenciálny pozitívny vplyv tak na podniky, ako aj na verejné orgány. Poľsko určilo odchyľujúce sa opatrenia za najvhodnejšie riešenie, pričom sú porovnateľné s inými minulými a súčasnými výnimkami udelenými ostatným členským štátom.

- **Základné práva**

Návrh nemá žiadne dôsledky na ochranu základných práv.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nebude mať negatívny vplyv na rozpočet EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Návrh zahŕňa doložku o ukončení platnosti, ktoré je stanovené na 31. december 2022.

V prípade, že Poľsko zváži ďalšie predĺženie odchyľujúcich sa opatrení aj po roku 2022, malo by Komisii predložiť žiadosť o predĺženie, ku ktorej bude pripojená správa vrátane preskúmania percentuálneho limitu, a to najneskôr do 1. apríla 2022.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2013/805/EÚ, ktorým sa Poľskej republike udeľuje povolenie zaviesť opatrenia odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty⁷, a najmä na jej článok 395 ods. 1 prvý pododsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V článku 168 smernice 2006/112/ES sa stanovuje právo zdaniteľných osôb na odpočet dane z pridanej hodnoty (DPH) z tovaru, ktorý im bol dodaný, a služieb, ktoré im boli poskytnuté, na účely ich zdaniteľných transakcií. V článku 26 ods. 1 písm. a) uvedenej smernice sa použitie majetku podniku na súkromnú spotrebu zdaniteľnej osoby alebo jej zamestnancov alebo všeobecnejšie na iné účely ako účely jej podnikania, považuje za poskytnutie služieb za protihodnotu.
- (2) Vykonávacím rozhodnutím Rady 2013/805/EÚ⁸ je Poľsko oprávnené obmedzovať právo na odpočet DPH podľa článku 168 smernice 2006/112/ES na 50 % z výšky DPH z nákupu, nadobudnutia v rámci Spoločenstva, dovozu, prenajatia alebo lízingu určitých cestných motorových vozidiel, ako aj z výšky DPH účtovanej na výdavky súvisiace s týmito vozidlami, ak sa vozidlo nepoužíva výhradne na podnikateľské účely. Pokiaľ ide o vozidlá, na ktoré sa vzťahuje toto 50 % obmedzenie, Poľsko je takisto oprávnené oslobodiť zdaniteľné osoby od povinnosti považovať používanie týchto vozidiel na iné než podnikateľské účely za poskytovanie služieb v súlade s článkom 26 ods. 1 písm. a) tejto smernice.
- (3) Dátum uplynutia platnosti vykonávacieho rozhodnutia 2013/805/EÚ bol predĺžený vykonávacím rozhodnutím Rady 2016/1837/EÚ⁹ do 31. decembra 2019.
- (4) Poľsko požiadalo listom, ktorý Komisia zaevidovala 14. januára 2019, o povolenie pokračovať v uplatňovaní odchyľujúcich sa opatrení povolených vykonávacím rozhodnutím 2013/805/EÚ (ďalej len „odchyľujúce sa opatrenia“) na ďalšie obdobie do 31. decembra 2022.

⁷ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

⁸ Vykonávacie rozhodnutie Rady 2013/805/EÚ zo 17. decembra 2013, ktorým sa Poľskej republike udeľuje povolenie zaviesť opatrenia odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 353, 28.12.2013, s. 51).

⁹ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2016/1837 z 11. októbra 2016, ktorým sa Poľskej republike povoľuje, aby naďalej uplatňovala opatrenia odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 280, 18.10.2016, s. 28).

- (5) Listom z 15. apríla 2019 Komisia informovala ostatné členské štáty podľa článku 395 ods. 2 smernice 2006/112/ES o žiadosti, ktorú predložilo Poľsko. Komisia listom zo 16. apríla 2019 oznámila Poľsku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie žiadosti.
- (6) Okrem žiadosti Poľsko predložilo Komisii správu v súlade s článkom 3 ods. 2 vykonávacieho rozhodnutia 2013/805/EÚ vrátane preskúmania obmedzenia percentuálnej sadzby, ktoré sa uplatňuje na právo na odpočet DPH. Na základe aktuálne dostupných informácií Poľsko naďalej považuje sadzbu 50 % za opodstatnenú. Okrem toho tvrdí, že výnimka povolená vykonávacím rozhodnutím 2013/805/EÚ z požiadavky uvedenej v článku 26 ods. 1 písm. a) smernice 2006/112/ES je stále potrebná na zabránenie dvojitému zdaneniu. Tieto odchyľujúce sa opatrenia sa zdôvodňujú tým, že je nutné zjednodušiť postup výberu DPH a zabrániť daňovým únikom prostredníctvom nesprávne vedených záznamov a nepravdivých daňových priznaní.
- (7) Predĺženie odchyľujúcich sa opatrení by sa malo obmedziť na čas potrebný na vyhodnotenie účinnosti odchyľujúcich sa opatrení a primeranosti percentuálnej sadzby. Poľsku by sa preto malo povoliť, aby do 31. decembra 2022 naďalej uplatňovalo odchyľujúce sa opatrenia.
- (8) Mal by sa stanoviť konečný termín na vyžiadanie povolenia na akékoľvek ďalšie predĺženie odchyľujúcich sa opatrení po roku 2022. Od Poľska by sa takisto malo vyžadovať, aby s prípadnou žiadosťou o predĺženie predložilo správu vrátane preskúmania obmedzenia percentuálnej sadzby, ktoré sa uplatňuje na právo na odpočet DPH.
- (9) Odchyľujúce sa opatrenia budú mať len zanedbateľný účinok na celkovú výšku dane vybratej na úrovni konečnej spotreby a nebudú negatívne ovplyvňovať vlastné zdroje Únie plynúce z DPH.
- (10) Vykonávacie rozhodnutie 2013/805/EÚ by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Článok 3 vykonávacieho rozhodnutia 2013/805/EÚ sa nahrádza takto:

„Článok 3

Toto rozhodnutie platí do 31. decembra 2022.

Žiadosť o povolenie predĺženia platnosti odchyľujúcich sa opatrení povolených v tomto rozhodnutí sa Komisii predloží do 1. apríla 2022. K žiadosti sa priloží správa, ktorá obsahuje preskúmanie obmedzenia percentuálnej sadzby uplatňovaného na právo na odpočet DPH na základe tohto rozhodnutia.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Poľskej republike.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*